

FRA:n lehdistötiedote
Wien 22. helmikuuta 2017

Lapsiystävällinen oikeudenkäyttö ottaa lapsen huomioon

Kun lapsi joutuu osalliseksi oikeudenkäyntiin, häntä saattaa pelottaa, hän voi tuntea, ettei häntä oteta huomioon, tai hän kokee, ettei hänelle ole kerrottu kaikkea, todetaan Euroopan unionin perusoikeusviraston (FRA) uudessa raportissa. Lapsilta EU:n eri jäsenvaltioissa kysyttiin heidän kokemuksistaan ja näkemyksistään, ja tästä urauurtavasta raportista käy ilmi, että oikeusjärjestelmän lapsiystävällisyyden parantamiseksi on yhä paljon tehtävää.

"Järkyttäviä kokemuksia läpikäyneet tai todistaneet lapset joutuvat vielä tarpeettoman stressaavaan tilanteeseen. Sekä poliittisten päättäjien että asianajajien on varmistettava, että oikeudenkäynneissä mukana olevien lasten pelkoihin suhtaudutaan vakavasti ja että ne minimoidaan," sanoo FRA:n johtaja [Michael O'Flaherty](#). *"Raportissa annetaan selkeitä ohjeita tavoista, joita soveltamalla jäsenvaltiot voivat varmistaa, että lasten ääni todella kuuluu ja että lapset myös tuntevat olonsa turvalliseksi."*

Noin 2,5 miljoonaa lasta EU:ssa joutuu vuosittain osallistumaan oikeudenkäyntiin, joko uhrin asemassa, todistajana tai asianosaisena. Kyseessä voi olla avioero-oikeudenkäynnin huoltajuuskiista tai lapsen seksuaalinen häirintä tai hyväksikäyttö.

Raportti [Child-friendly justice: Perspectives and experiences of children involved in judicial proceedings](#) perustuu 392 lapsen haastatteluihin. Raportissa yksilöidään lasten kohtaamia esteitä ja mahdollisia ratkaisuja niiden poistamiseksi sekä esitetään joitakin lupaavia EU:n eri jäsenvaltioissa jo sovellettavia käytäntöjä.

Lapset korostivat oikeuttaan tulla kuulluksi ymmärtäväisesti ja huomioonottavalla tavalla. Tämä edellyttää selkeiden käytännön ohjeiden laatimista ja koulutuksen järjestämistä kaikille, jotka ovat työssään tekemisissä lasten kanssa. Lapset haluavat, että heille kerrotaan usein pitkään kestävänsä oikeudenkäynnin etenemisestä ja heidän oikeuksistaan. Tämä osoittaa, että on tärkeää antaa tietoa lapselle hänen kehitystasoaan vastaavalla tavalla ennen oikeudenkäyntiä, sen aikana ja sen jälkeen.

Haastatteluista kävi myös ilmi, että on monia tilanteita, joissa lapsi tuntee itsensä epävarmaksi ja turvattomaksi. On erittäin tärkeää, että jäsenvaltioilla on lapsia koskevat menettelytakeet, joiden avulla lapsen tarpeet voidaan turvata, ei ainoastaan ääritilanteissa, kuten perheväkivaltaa tai lapsen seksuaalista hyväksikäyttöä koskevissa tapauksissa, vaan myös monissa lasten huoltajuutta koskevissa oikeudenkäynneissä eri puolilla EU:ta. Näihin takeisiin voidaan sisällyttää lapsiystävälliset kuulustelutilat, todistaminen videolinkin tai tallenteen avulla, sekä lapsen henkilötietojen suojeleminen medialta ja julkisuudelta.

Tutkimuksen tulokset perustuvat haastatteluihin, jotka tehtiin seuraavissa yhdeksässä jäsenvaltiossa: Bulgaria, Espanja, Kroatia, Puola, Ranska, Romania, Saksa, Viro ja Yhdistynyt kuningaskunta. Raportti täydentää perusoikeusviraston aikaisempaa lapsiystävällistä oikeudenkäyttöä koskevaa raporttia, joka perustui [ammattilaisten kokemuksiin](#) lasten osallistumisesta oikeusprosesseihin.

Lisätietoja saa [lehdistöpaketistä](#) tai ottamalla yhteyttä media@fra.europa.eu /
Puh. +43 1 580 30 642

Tietoa toimittajille

- Raportti esitellään 28. huhtikuuta FRA:n tiloissa järjestettävässä tilaisuudessa, johon osallistuu Irlannin lapsi- ja nuorisoasiain ministeri tri Katherine Zappone
- FRA:n tehtävänä on antaa tutkimustuloksiin perustuvaa neuvontaa Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden päätöksentekijöille ja edistää näin tietoon perustuvaa ja paremmin kohdennettua keskustelua perusoikeuksista sekä perusoikeuksia koskevista toimintalinjoista.
- Lisätietoja viraston [lapsen oikeuksia koskevasta työstä](#) on verkossa.